

“Роль і місце інформаційного центру бібліотеки в навчально-виховному процесі загальноосвітнього навчального закладу”.

**Книги подібні рікам,
що тамують спрагу цілого світу,-
це джерела мудрості.**

Нестор Літописець

Незамінним джерелом знань і невичерпним джерелом духовного багатства кожної людини є книга. Як неможливо уявити собі навчального закладу без книги, так не можна уявити його без бібліотеки. Шкільні бібліотеки стали центрами інформації і культури. В той же час залишаючись освітніми установами, вони пропагують любов до книги, читання, як основного інструменту культури.

Сьогодні інформація - свого роду стратегічний ресурс суспільства. Вона має велике значення для його успішного економічного, науково-технічного, соціально-політичного і культурного розвитку. Для молоді XXI століття важливо навчитися бачити перспективи розвитку країни, знайти орієнтири, котрі можуть забезпечити їй достойне життя і гарантувати необхідні умови для розвитку і реалізації здібностей.

Школа через учителя, бібліотекаря вчить дитину жити у світі прекрасного, щоб краса світу творила красу в самій людині і навпаки. Творча дитина не виникає сама по собі, її треба виховувати і розвивати. У цьому процесі немає головного і другорядного, як немає головної пелюстки серед багатьох пелюсток, що створюють красу квітки. Пробудити інтерес до пізнання світу, розвивати природні здібності, підготувати до майбутніх будівничих України - ось головні засади діяльності закладів освіти.

Сучасна школа вимагає докорінного переосмислення всієї системи виховання, оновлення змісту, форм і методів духовного становлення особистості на основі гуманізації життєдіяльності учнів, створення умов самореалізації у різних видах творчої діяльності. Всебічно і гармонійно сформована особистість є метою цивілізованого суспільства. Змінюються умови і засоби виховання, та незмінним залишається головне призначення школи, бібліотеки - навчати людину бути Людиною.

Шкільна бібліотека - це фундамент освіти і самоосвіти. За своєю сутністю вона є Берегинею людського знання, зафіксованого у документальній формі: найнеобхіднішим учителя, вихователя та учнів у виборі інформації та документів. Бібліотека навчає читачів орієнтуватися у світі інформатики, користуватися джерелами інформації, знати, де і як можна підібрати необхідну літературу з певної теми. Шкільна бібліотека стала справжнім центром пропаганди книги, надійним помічником педагогам у навчанні та вихованні учнів.

Основними напрямками роботи бібліотеки є:

- ✓ довідково-бібліографічне забезпечення навчально-виховного процесу;
- ✓ вивчення та розвиток читацьких інтересів, керівництво читанням дітей;
- ✓ інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу;
- ✓ популяризація літератури.

Навчити учнів-читачів користуватися книгою, фондом бібліотеки, довідковим апаратом є головним завданням бібліотеки. З цією метою використовуються різноманітні форми роботи: індивідуальні та рекомендаційні бесіди, системи занять з основ бібліотечно-бібліографічної грамотності учнів за відповідним планом, традиційне свято під час Тижня книги - "Книга твій порадник і друг. Шкільна бібліотека - інформаційний центр забезпечення учнівського та педагогічного колективів необхідною інформацією. Основним завданням бібліотеки є:

- надання інформаційно-методичної допомоги керівникам школи та вчителям в організації навчально-виховного процесу;
- надання інформаційно-методичної допомоги учням в оволодінні основами наук;
- надання інформаційно-методичної допомоги батькам у розвитку інтересу до читання і виховання любові до книги.

Із метою інформування педагогічного колективу випускаються інформаційні бюлетені "Нові надходження у бібліотеку", "Радимо прочитати", "Знайомтесь: новинки в шкільній бібліотеці". Готуються виставки науково-методичної літератури до таких педрад: "Сучасний урок - спільна творчість учителя і учнів", "Роль позакласного читання у розвитку читацьких інтересів школярів". Здійснюється індивідуальне інформування вчителів та інформаційне забезпечення роботи методичних об'єднань.

Бібліотекар з вчителями-предметниками, класними керівниками, класоводами перетворили шкільну бібліотеку в інформаційний центр забезпечення навчально-виховного процесу. Свою роботу організовують, виходячи з принципів гуманізму, дбають про всебічний розвиток і вихованість

кожного учня. Бібліотекар, класні керівники, класоводи проводять бесіди з учнями: “Улюблені книги моєї родини” (3 клас), “Книгу читати - усе знати” (1 клас), “Шкільним підручникам довге життя” (7 клас), “Моя книга - моє обличчя” (9 клас); виховні години: “Книга - джерело самоосвіти” (10 клас), “Історичні долі книг” (11 клас). Традиційним стало щорічне проведення бібліотечних свят “Посвята у читачі”, “Прощання з букварем”. У школі стали традиційними заняття з основ бібліотечно-бібліографічної грамотності учнів за темами: “Як створюється книга”, “Як читати книгу”, “Щоденник читача”. Шкільна бібліотека надає систематичну, цілеспрямовану допомогу учням в опануванні знаннями з навчальних предметів, навчає розуміти джерела інформації, користуватися ними, виховує творчого читача. Виконання цих завдань здійснюється бібліотекарем за допомогою таких засобів:

Постійно проводяться групові та індивідуальні аналізи читацьких формулярів “Найкращий клас”, “Найбільше прочитано книг”. З великим захопленням читачі знайомляться з тематичними книжковими виставками “Вам, книголюби”; виставками до пам’ятних дат “Черкащина - рідна сторона”.

Щорічно у бібліотеці відзначається Всеукраїнський день бібліотек. Проводяться такі заходи спільно з педагогічним колективом:

- усний журнал “Мандрівка в океані книг (6 клас);
- відверта розмова “Бібліотека – інформаційний центр” (11 клас);
- диспут “Книга - мій товариш” (4 клас).

Традиційним у школі стало святкування Тижня дитячої та юнацької книги, у ході якого організуються читацькі конференції і книжкові виставки, літературні ранки, проводяться конкурси малюнків “Ілюстрація в книжці”. Робота з популяризації книжкового фонду, виховання бережливого ставлення до книги, до шкільного підручника, проводиться шкільною бібліотекою у ході проведення Всеукраїнського огляду-конкурсу “Живи, книго!”. У планах роботи класних керівників та шкільної бібліотеки передбачено роботу з учнями щодо збереження підручників, з виховання в них любові до книги. Робота із збереження шкільних підручників розглядається на засідіннях педагогічних рад, батьківських зборах, виробничих нарадах. У кожному класі створені пости бережливих, які регулярно перевіряють стан підручників, роблять відповідні записи у своїх зошитах, висвітлюють інформацію на стендах які знаходять у кожному класі. Беручи участь у Всеукраїнському шкільному огляді-конкурсі “Живи, книго!” бібліотека проводить загальношкільні рейди з перевірки стану збереження підручників у класах. У класах проводяться бесіди про дбайливе ставлення до книг, про збереження шкільних підручників. Двічі на рік підбиваються підсумки огляду-конкурсу “Живи, книго!”. Матеріали висвітлюються на стенді: “Всеукраїнська акція живи книго!”, який знаходиться в бібліотеці, класи переможці нагороджуються грамотами, а учням - вручаються

Подяки. На стенді вміщено єдині вимоги до користування підручниками та їх збереження.

Частими гостями бібліотеки є дорослі - батьки учнів. Для них організовано виставку “Для вас батьки”, «Батьківський куточок ». У бібліотеці багато років працює гурток «Книжкова лікарня» Діти в гуртку набувають навички при користуванні інструментами, що впливає на якість виконання операцій. Переплетена його руками книга завжди з ним, вона нагадує читачеві про його уміння, здібності. Більш того вона є предметом гордості, виховує бережливе відношення до навчальної книги. В гуртку діти проникають в тайни виготовлення книги. Знайомляться з історією виникнення книги. Навчаються цінувати працю тих, хто її виготовив, а отже, саму книгу.

Відповідне місце в роботі бібліотеки посідає робота з організації книжкових фондів, створення каталогів та картотек. З надходженням літератури своєчасно проводиться її облік, обробка, виписуються картки для каталогів. Проводиться редагування алфавітного каталога. Організовано проходить здача та видача підручників учням школи. Постійно ведеться робота з картотекою обліку підручників. Згідно нового “Положення про бібліотеку загальноосвітнього навчального закладу” вона здійснює бібліотечно-інформаційне забезпечення навчально-виховного процесу.